

NAVODILO

za izpolnjevanje zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine (za zakonite zastopnike)

Zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine vložijo za mladoletnega otroka zakoniti zastopnik, tj. tisti od staršev oziroma tretja oseba, ki mu je bil otrok dodeljen v varstvo in vzgojo oziroma pri katerem otrok živi.

Zahtevo vložite priporočeno po pošti na naslov:

**Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije,
Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana**

V nadaljevanju navajamo napotke in pojasnila, ki vam bodo koristili pri izpolnjevanju zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine. Pojasnila sledijo rimskim številkam, s katerimi so označeni posamezni vsebinski deli obrazca.

I.

Vpišite svoj priimek in ime, enotno matično številko občana, naslov stalnega ali začasnega bivališča. Vpišite tudi center za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede določene ali dogovorjene preživnine. V primeru, da želite pošto prejemati na drug naslov, vpišite v rubriki "Pošto bom prejemal na naslov" naslov le-tega. Napišite tudi telefonsko številko, na katero vas lahko pokličemo, da bo lahko sodelovanje med vami ter Javnim študentskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom Republike Slovenije (v nadaljevanju: sklad) potekalo hitro.

II.

Zahtevo izpolnite skupaj za vse otroke istega preživninskega zavezanca. Če imajo vaši otroci različne preživninske zavezanke in želite za njih vložiti zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine, izpolnite toliko obrazcev, kolikor je preživninskih zavezancev.

V tabelo vpišite za vsakega otroka priimek in ime, njegovo enotno matično številko občana in državljanstvo.

V stolpcu I obkrožite ustrezno črko:

A – otrok živi v skupnem gospodinjstvu s preživninskim zavezancem,

B – otrok je oddan v rejniško družino,

C – otrok je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja nameščen v zavod, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo ali

D – nič izmed zgoraj navedenega.

V stolpcu II obkrožite ustrezno številko:

1 – otrok je v rednem delovnem razmerju,

2 – otrok dobiva denarno nadomestilo iz naslova brezposelnosti, ki mu ga izplačuje Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ali

3 – nič od naštetega.

V zadnji stolpec vpišite zadnjo višino mesečne preživnine, ki je razvidna iz obvestila o uskladitvi pristojnega centra za socialno delo oziroma sodbe ali dogovora, če preživnina še ni bila usklajena.

III.

Označite, kam naj vam sklad nakazuje nadomestilo preživnine: na transakcijski ali nerezidenčni račun ter vpišite naziv banke, v okvirčke pa številko računa. Sklad nakazuje mesečna izplačila na račun zakonitega zastopnika. Opozarjamo vas, da ste skladu dolžni takoj sporočiti vsako spremembo bančnega računa ali banke!

IV.

Označite eno izmed naštetih možnosti:

- Prvo možnost označite, če ste vložili predlog za izvršbo na sodišče in postopek izvršbe še ni zaključen, torej postopek pred sodiščem še teče.
- Drugo možnost označite, če je postopek izvršbe pri sodišču zaključen.
- Če preživninski zavezanec živi v tujini, teče postopek izterjave s posredovanjem Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije v tujini. V kolikor ste vložili zahtevo za izterjavo preživnine iz tujine na sklad, označite to možnost.
- V primeru, da ste sami začeli postopek izterjave preživnine pred tujim sodiščem, označite to možnost.

V.

V rubriko Podatki o preživninskem zavezancu vpišite vam znane podatke o preživninskem zavezancu: priimek in ime, rojstni datum, kraj rojstva, naslov in zaposlitev. Kadar se preživninski zavezanec nahaja v tujini, je potrebno navesti, v kateri državi živi.

VI.

V prvo prazno vrstico vpišite mesece plačil preživnine.

V prazno tabelo vpišite zneske vseh prejetih plačil iz naslova preživnine v zadnjih dvanajstih mesecih pred vložitvijo zahteve. Mesec, v katerem vlagate zahtevo, ne šteje med zadnjih 12 mesecev.

V primeru, ko je preživninski zavezanec zavezan plačevati preživnino za več otrok, je potrebno vpisati znesek prejetih plačil za posamezne otroke.

Kadar iz delnega plačila preživnine ni razvidno, za katerega otroka je preživnina plačana oziroma v kolikšnem znesku je preživnina plačana za posameznega otroka, zadostuje, če vpišete podatke v vrstici "Vsi otroci".

Če preživninski zavezanec sploh ne plačuje preživnine, pustite tabelo prazno in v vrstici pod tabelo vpišite mesec in leto, od katerega dalje preživnine ne plačuje.

VII.

Označite eno od možnosti:

- DA boste označili, če zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine vlagate prvič.
- NE boste označili, če ste zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine že vložili na sklad, tudi če ste zahtevo vlagali za druge otroke.

VIII.

1. Kot dokument, s katerim je bila določena otrokova preživnina, lahko priložite fotokopijo:
 - sodbe sodišča, s katero je bila preživnina določena (z žigom pravnomočnosti in izvršljivosti),
 - začasne odredbe sodišča s potrdilom o izvršljivosti,
 - dogovor o preživljanju, ki je bil sklenjen na pristojnem centru za socialno delo.
2. Obvestilo o zadnji uskladitvi preživnine, če je od izdaje sodbe, odredbe ali dogovora do vložitve zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine uskladitev že bila opravljena.

3. Kot potrdilo, da je zakoniti zastopnik uveljavljal plačilo preživnine, priložite fotokopijo enega od naštetih dokumentov:

- predlog za izvršbo s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi,
- sklep o izvršbi ali
- dokazilo o neuspešnosti izvršbe (na primer: sklep o ustavitvi izvršbe iz razlogov, ki niso na strani upnika).

V primeru, da preživninski zavezanec živi v tujini, priložite potrdilo sklada oziroma lahko navedete, da sklad pridobi podatek sam. V primeru, da ste sami začeli postopek izvršbe v tujini, priložite ustrezne listine.

4. Zakoniti zastopnik lahko priloži tudi druga potrdila, ki so vezana na pridobitev nadomestila za preživnino, npr. potrdilo, da je otrok, starejši od 15 let, brezposelna oseba.

IX.

Na koncu zahteve podpišite izjavo, s katero potrjujete, da so vsi podatki, ki ste jih navedli v zahtevi, resnični in točni. Za točnost in resničnost podatkov v zahtevi prevzimate vso kazensko in materialno odgovornost. Sklad ima po zakonu pravico zahtevati vrnitev izplačanih sredstev, povečanih za pripadajoče obresti in stroške postopkov, kadar je bila pravica do nadomestila preživnine pridobljena na podlagi neresničnih podatkov. S podpisom izjave dovoljujete tudi, da sklad pri upravljalcih zbirk osebnih podatkov pridobi oziroma preveri vse podatke, ki ste jih v zahtevi navedli ter da jih posreduje drugim uporabnikom.

Z izjavo se zavezujete, da boste skladu sporočali vse spremembe tistih dejstev in okoliščin, ki vplivajo na pravico do nadomestila preživnine, na primer:

- če se s sodbo ali dogovorom spremeni višina preživnine,
- če začne preživninski zavezanec plačevati preživnino ali jo redno plačuje tudi po vložitvi zahteve,
- če se otrok, starejši od 15 let, zaposli,
- če je naknadno prišlo do oddaje otroka v rejniško družino ali namestitev v zavod, kjer ima pretežno brezplačno oskrbo,
- če pride do posvojitve otroka,
- če preživninski zavezanec ali otrok umre.

Z dnem izvršitve odločbe o priznanju pravice do nadomestila preživnine preide terjatev upravičenca proti preživninskemu zavezancu do višine pravice zagotovljene po tem zakonu oziroma do višine izplačanih sredstev na sklad. Navedeno pomeni, da v primeru uspešne izterjave dolgovane preživnine za obdobje, za katero je bila priznana tudi pravica do nadomestila preživnine, vaš otrok oziroma v njegovem imenu vi kot zakoniti zastopnik ne boste prejeli celotne vsote, ampak bo ta zmanjšana za sorazmerni znesek nadomestil preživnine, ki vam jih je izplačal sklad.

Svetujemo vam, da izpolnjeni obrazec pred vložitvijo na sklad fotokopirate, saj boste tako najlažje lahko spremljali postopek oziroma sporočali morebitne spremembe.

ZAKONSKA DOLOČILA

iz zakona o Javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije

(Ur. l. RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo 2, 106/12, 39/16 in 11/18 – ZIZ-L in 139/20)

1. UPRAVIČENCI DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Pravico do nadomestila preživnine po tem zakonu ima otrok:

- ki mu je s pravnomočno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje;
- ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- ki je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti in
- ki še ni star 18 let.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka in na način, kot ga ta zakon določa za zakonitega zastopnika otroka, lahko pravico do nadomestila preživnine uveljavi tudi otrok, starejši od 18 let.

2. TRAJANJE PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja dokler traja preživninska obveznost, če upravičenec ni v delovnem razmerju.

Nadomestilo preživnine ne pripada otroku, ki:

- živi v skupnem gospodinjstvu s preživninskim zavezancem;
- je oddan v rejništvo;
- je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja nameščen v zavod, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo.

3. VIŠINO NADOMESTILA PREŽIVNINE ENKRAT LETNO USKLADI IN OBJAVI MINISTER, PRISTOJEN ZA DRUŽINO IN ZNAŠA OD 1. 2. 2020:

- za otroka do 6. leta starosti 77,74 EUR,
- za otroka od 6. leta do 14. leta starosti 85,50 EUR in
- za otroka nad 14. letom starosti 101,05 EUR.

Kadar je preživnina nižja od zneska iz prejšnjega odstavka, je višina nadomestila preživnine enaka znesku preživnine, določene s sodbo ali začasno odredbo oziroma z dogovorom.

Nadomestilo preživnine se zmanjša za znesek morebitne plačane preživnine.

Starostni pogoj iz prvega odstavka tega člena je izpolnjen v mesecu, v katerem otrok dopolni starost iz prvega odstavka tega člena.

Višina nadomestila preživnine se usklajuje na način, ki je s posebnimi predpisi določen za preživnine.

Sklad pisno obvesti otrokovega zakonitega zastopnika o vsakokratni uskladitvi in novem znesku nadomestila preživnine. Obvestilo sklada je skupaj z odločbo o pravici do nadomestila preživnine izvršilni naslov.

4. UVELJAVLJANJE PRAVIC

Zahtevo za uveljavljanje pravice do nadomestila preživnine vložijo za otroka njegov zakoniti zastopnik. Zahteva se vložijo na sklad na posebnem obrazcu. Zahtevi za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine mora otrokov zakoniti zastopnik priložiti:

- dokument z veljavnim izvršilnim naslovom (sodno odločbo, začasno odredbo ali sklenjen dogovor po 130. členu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Uradni list RS št. 15/76, 1/89 in 14/89 - prečiščeno besedilo);
- sklep o dovolitvi izvršbe oziroma predlog za izvršbo s potrdilom o vložitvi na pristojno sodišče in

O pritožbah zoper odločbo sklada odloča ministrstvo, pristojno za družino. V sporih zoper odločbe ministrstva, pristojnega za družino, odloča Upravno sodišče Republike Slovenije.

5. PRAVICA DO NADOMESTILA PREŽIVNINE PRENEHA:

- na zahtevo otrokovega zakonitega zastopnika;
- na zahtevo preživninskega zavezanca, če dokaže, da je plačal vse zapadle preživninske obveznosti in da je za dva meseca vnaprej plačal preživninsko obveznost oziroma sredstva deponiral na sodišču v otrokovo korist ali če je preživninsko obveznost prevzel dolžnikov dolžnik;
- če niso več izpolnjeni pogoji za pravico do nadomestila preživnine.

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije